

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет цивільного захисту

Кафедра піротехнічної та спеціальної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник факультету цивільного захисту

(підпис)

Сергій ТАРАСОВ

« 04 » 08 2024 р.

ПРОГРАМА

**переддипломної практики здобувачів вищої освіти
2-го курсу факультету цивільного захисту НУЦЗ України
на посадах середнього та старшого начальницького складу піротехнічних
підрозділів ОРС ЦЗ ДСНС України**

**«Начальника частини (групи) піротехнічних робіт,
Заступника начальника частини (групи) піротехнічних робіт»**

за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
(код та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма «Управління піротехнічними роботами та
протимінною діяльністю»

2024 рік

Програма переддипломної практики здобувачів вищої освіти 2-го курсу факультету цивільного захисту НУЦЗ України за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека», освітньо-професійна програма «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю» на посадах середнього та старшого начальницького складу піротехнічних підрозділів ОРС ЦЗ ДСНС України «Начальника частини (групи) піротехнічних робіт, Заступника начальника частини (групи) піротехнічних робіт».

Розробники програми: т.в.о. начальника кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки, PhD Євген МАКАРОВ, доцент кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки, к.т.н., доцент Ігор ТОЛКУНОВ, старший викладач кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки Олег СМІРНОВ.

Програму переддипломної практики рекомендовано кафедрою піротехнічної та спеціальної підготовки
Протокол від « 05 » 08 2024 року № 1

Т.в.о. начальника кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки

_____ Євген МАКАРОВ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 05 » 08 2024 року

Схвалено проектною групою освітньої програми «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю»

Гарант освітньо-професійної програми

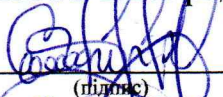

_____ Ігор ТОЛКУНОВ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 05 » 08 2024 року

Робочу програму переддипломної практики ухвалено вченою радою факультету цивільного захисту

Протокол від « 04 » 08 2024 року № 12

Голова вченої ради факультету цивільного захисту

_____ Сергій ТАРАСОВ
(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 04 » 08 2024 року

ВСТУП

Програма переддипломної практики здобувачів вищої освіти Національного університету цивільного захисту України (далі – НУЦЗ України) відпрацьована відповідно до освітньо-професійної програми «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю» підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» у галузі знань 26 «Цивільна безпека» відповідно до Стандарту вищої освіти України, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 22 жовтня 2020 року № 1291.

Міждисциплінарні зв'язки: переддипломна практика здобувачів вищої освіти є одним з етапів процесу підготовки здобувачів вищої освіти факультету цивільного захисту, обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобувачів вищої освіти, які навчаються за другим (магістерським) рівнем за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» і проводиться після опанування усіх інших освітніх компонентів обов'язкової та вибіркової частини програми на другому році навчання.

У результаті проходження переддипломної практики формується та закріплюється блок компетентностей, які визначено освітньо-професійною програмою зазначеної спеціальності:

ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

СК 1. Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності;

СК 4. Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної, виробничої безпеки;

СК 7. Здатність організовувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних;

СК 8. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців;

СК 10. Здатність оцінювати і корегувати рівень безпеки працюючих організації (підрозділу);

СК 11. Здатність здійснювати контроль життєдіяльності арсеналів, баз та складів у питаннях небезпечної організації зберігання, транспортування та проведення робіт з утилізації вибухонебезпечних предметів;

СК 13. Здатність до оцінки дій органів управління і сил цивільного захисту з організації і проведення піротехнічних робіт та протимінної діяльності;

СК 15. Здатність керувати особовим складом піротехнічних підрозділів на всіх етапах здійснення аварійно-рятувальних робіт та вибухових робіт, утилізації та знищення вибухонебезпечних предметів з використанням спеціальної техніки, обладнання та оснащення;

СК 16. Здатність складати та використовувати оперативні документи щодо діяльності піротехнічних підрозділів.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти 2-го курсу факультету цивільного захисту НУЦЗ України на посадах середнього та старшого начальницького складу піротехнічних підрозділів ОРС ЦЗ ДСНС України, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю» у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» є складовою частиною процесу підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття відповідного рівня освіти.

Переддипломна практика має на меті:

Закріплення і вдосконалення одержаних здобувачами вищої освіти теоретичних знань, вмінь та практичних навичок щодо:

вимог законів та інших нормативно правових актів з питань цивільного захисту, які регламентують функціонування оперативно-рятувальних служб, зокрема, в частині, що стосується проведення аварійно-рятувальних робіт вибуховим способом;

вимог керівних документів, які регламентують організацію піротехнічних робіт з виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів на території України та користування ними при виконанні практичних завдань за призначенням;

правил та норм з охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та охорони навколишнього середовища;

організаційно-штатної структури піротехнічних підрозділів та їх можливостей;

правил і методів організації проведення піротехнічних робіт;

технічних характеристик приладів та устаткування для проведення піротехнічних робіт;

класифікації та ідентифікації боєприпасів військового призначення;

заходів безпеки при виконанні підривних робіт, поводженні з вибуховими речовинами, засобами підриву та вибухонебезпечними предметами;

виконання заходів при здійсненні контрольованого підриву зарядів вибухових речовин електричним, вогневим та радіокерованим способами;

опанування та практичного виконання обов'язків Начальника (заступника начальника) частини (групи) піротехнічних робіт ОРС ЦЗ ДСНС України з ідентифікації та класифікації вибухонебезпечних предметів військового призначення;

правильного ведення звітної документації;

правил та порядку зберігання, збереження, обліку, використання та випробування вибухових речовин, засобів підриву на складах та при їх використанні для знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів на території України;

правил та порядку зберігання, збереження та обліку боєприпасів та вибухових матеріалів при ліквідації наслідків вибухів на складах, базах

зберігання та арсеналах інженерних, артилерійських та ракетних боєприпасів Міністерства оборони України, а також на підтверджено забруднених вибухонебезпечними предметами територіях, у складі зведеного піротехнічного загону ДСНС України.

Залучення тих, хто проходить практику до виконання завдань за призначенням повинно здійснюватись під керівництвом та безпосереднім контролем керівника стажування та штатних осіб частини (групи) піротехнічних робіт ОРС ЦЗ ДСНС України.

Формування у здобувачів вищої освіти професійних умінь та навичок для виконання майбутніх функціональних обов'язків та завдань за призначенням.

Виховання потреби систематичного поновлювання своїх знань та творчого використання їх в практичній діяльності.

Збір і узагальнення здобувачами вищої освіти інформації про майбутні функціональні обов'язки та завдання за призначенням з метою її використання в освітньому процесі.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Переддипломна практика здійснюється відповідно до пункту 4 розділу III, пунктів 5, 6, 7 розділу IV наказу МВС від 26.05.2021 №412 «Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 червня 2020 р. за № 496/34779 та додатку до листа ДСНС 15.07.2022 № 02-3888/285.

Організацію проведення переддипломної практики здобувачів вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальністю 263 «Цивільна безпека», за освітньо-професійною програмою «Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю» забезпечує Національний університет цивільного захисту України.

Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює керівник практики від ЗВО ЦЗ. Організаційні питання, пов'язані з проведенням навчально-виробничої практики, визначаються наказом Начальника частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, в якій організована переддипломна практика здобувачів вищої освіти.

Напередодні переддипломної практики зі здобувачами вищої освіти та відповідальними за організацію навчальної практики керівництвом факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України проводиться інструктаж, на якому доводиться наказ, призначаються безпосередні керівники навчальної практики, проводиться інструктаж здобувачів вищої освіти з організаційних питань та безпеки праці.

Безпосередніми керівниками переддипломної практики призначаються найбільш підготовлені науково-педагогічні працівники кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України та частини (підрозділу)

Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, які мають відповідний освітній рівень і достатній практичний досвід, високі ділові та моральні якості.

Під час переддипломної практики здобувачі вищої освіти підпорядковуються начальнику частини (групи) піротехнічних робіт частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, і який на цей період є для них прямим начальником.

Керування переддипломною практикою здійснюється керівниками структурних підрозділів, в яких вона проводиться.

На них покладаються персональна відповідальність за якість проведення практики та такі обов'язки:

забезпечення необхідних умов для виконання здобувачами вищої освіти програм, календарних графіків проходження практики у повному обсязі та контроль за їх реалізацією, встановлення режиму роботи практикантів;

підбір безпосередніх керівників практики з числа працівників структурного підрозділу і подання їх кандидатур до органу або підрозділу цивільного захисту для внесення до відповідного наказу;

роз'яснення здобувачам вищої освіти їх правового статусу;

проведення інструктажів зі здобувачами вищої освіти, ознайомлення з оперативною обстановкою, завданнями, функціями підрозділу, його структурою, внутрішнім розпорядком, правилами безпеки праці;

надання здобувачам вищої освіти і керівникам практики від ЗВО ЦЗ можливості користуватись службовими приміщеннями, технічними засобами, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;

створення для здобувачів вищої освіти необхідних житлово-побутових умов, а також забезпечення необхідним майном, службовими бланками, літературою тощо;

контроль виконання здобувачами вищої освіти календарних графіків проходження практики;

аналіз роботи здобувачів вищої освіти і надання їм допомоги у виконанні програми навчально-виробничої практики;

забезпечення обліку виходу на службу (роботу) здобувачів вищої освіти;

інформування ЗВО ЦЗ про порушення практикантами трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку підрозділу та про інші порушення;

На безпосередніх керівників практики покладаються такі обов'язки:

ознайомлення здобувачів вищої освіти з оперативною обстановкою в підрозділі, на дільниці (об'єкті, у районі), де організована практика, характером та особливостями роботи;

проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці: вступного та первинного на робочому місці;

особистий контроль за роботою здобувачів вищої освіти під час виконання підрозділом оперативних дій за призначенням;

щоденний облік та оцінка роботи здобувачів вищої освіти, контроль за виконанням програми практики, внутрішнього розпорядку;

складання характеристик на здобувачів вищої освіти по закінченню практики, подання їх на затвердження керівнику органу або підрозділу цивільного захисту (не пізніше ніж за три дні до завершення практики). Зазначена характеристика після складання в ЗВО ЦЗ заліків з практики долучається до особової справи здобувачів вищої освіти;

підготовка для керівника органу або підрозділу цивільного захисту матеріалів за підсумками проходження практики з метою узагальнення і вироблення пропозицій щодо вдосконалення організації практики.

Керівникам практики та їх безпосереднім начальникам забороняється:

допускати використання практикантів на роботах, що не відповідають програмі практики, залучати їх до завдань, виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я або може призвести до неправомірних дій через їх недостатню фахову підготовленість;

переміщення їх з однієї бази практики до іншої без погодження з ЗВО ЦЗ.

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти підпорядковуються начальнику підрозділу, в якому вони проходять практику, і який на цей період є для них прямим начальником.

3. ОБОВ'ЯЗКИ І ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Під час підготовки вивчити програму переддипломної практики.

Після прибуття на місце переддипломної практики:

відрекомендуватися Начальнику частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України та ознайомити його з програмою переддипломної практики;

вивчити план роботи, завдання, які стоять перед частиною (підрозділом) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, розпорядок дня, ознайомитись з функціями, обов'язками працівників частини (групи) піротехнічних робіт;

пройти ввідний інструктаж та вивчити організаційні та інженерно-технічні заходи щодо забезпечення безпечного виконання завдань за призначенням в ході практики.

У ході переддипломної практики здобувач вищої освіти зобов'язаний:

у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;

дотримуватися заходів особистої безпеки, правил охорони праці, техніки безпеки;

виконувати розпорядок дня, установлений у підрозділі за місцем проходження практики, дотримуватися дисципліни і правил, які діють у місці його проходження;

вести щоденник та щоденно звітувати безпосередньому керівникові практики про виконану роботу;

проявляти організованість, ініціативу, дотримуватись вимог чинного законодавства України;

вивчити накази, інструкції, стандартні операційні процедури, огляди, керівні і нормативні документи, що стосуються організації техніки безпеки при виконанні підривних робіт та повсякденних завдань, правил пожежної безпеки, досвід і практику залучення частини (підрозділу) ОРС ЦЗ ДСНС України з цих питань;

вивчити організаційно-штатну структуру піротехнічних підрозділів та їх можливості;

вивчити правила і методи організації проведення піротехнічних робіт;

вивчити технічні характеристики приладів та устаткування для проведення піротехнічних робіт;

вивчити теоретичні питання, що стосуються класифікації та ідентифікації вибухонебезпечних предметів військового призначення, практично відпрацювати їх при виконанні завдань за призначенням в займаній посаді;

опанувати та практично виконувати обов'язки начальника (заступника начальника) частини (групи) піротехнічних робіт ОРС ЦЗ ДСНС України з ідентифікації та класифікації вибухонебезпечних предметів військового призначення (без виконання завдань, пов'язаних з підвищеною небезпекою);

виконати заходи при здійсненні контрольованого підриву зарядів вибухових речовин електричним та вогневим способами;

брати участь у громадському житті колективу;

своєчасно складати заліки з практики;

за результатами завершення практики скласти звіт про практику за встановленою формою (додаток 2), погодити його у керівника практики і затвердити у керівника структурного підрозділу, в якому проводилась практика;

під час проходження переддипломної практики дотримуватись правил безпеки праці.

Здобувачі вищої освіти мають право:

ознайомлюватись з усіма службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою та їхніми індивідуальними планами;

підписувати від свого імені складені за дорученням керівника практики документи;

користуватись технічними та іншими засобами, наявними у відповідному підрозділі;

вносити пропозиції Начальнику частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України та керівництву Національного університету цивільного захисту України щодо вдосконалення організації і проведення переддипломної практики, навчального процесу.

У кінці навчальної практики здобувач вищої освіти складає звіт, який затверджується начальником частини (групи) піротехнічних робіт органу (частини, підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України (Додаток 2).

В звіті необхідно відобразити:

назву частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, його структуру та коротку характеристику;

підсумки виконання програми переддипломної практики (що конкретно зроблено, що вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично);

висновки щодо позитивних моментів організації та проходження переддипломної практики;

труднощі і недоліки, які були у період проходження переддипломної практики, недостатність знань, отриманих під час навчання;

пропозиції щодо удосконалення навчального процесу та поліпшення організації практики в частинах (підрозділах) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

До звіту додаються матеріали, в яких вміщено узагальнення (копії службових документів, виконаних в ході навчальної практики, довідки, плани, рішення зборів, матеріали наочної агітації тощо).

Звіт затверджується начальником частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України та скріплюється печаткою, підписується здобувачем вищої освіти, керівником практики від підрозділу (начальником частини (групи) піротехнічних робіт), в якому здобувач вищої освіти проходив переддипломну практику та керівником переддипломної практики від Національного університету цивільного захисту України.

В кінці практики на кожного здобувача вищої освіти його безпосереднім керівником переддипломної практики від підрозділу, на посаду по штатному розпису якого призначався здобувач вищої освіти для її проходження, складається письмовий відгук про підсумки переддипломної практики (в Додатку 1).

У відгуку відображається:

повнота і якість виконання здобувачем вищої освіти програми, плану навчальної практики;

ступінь самостійності здобувача вищої освіти при виконанні обов'язків в посаді, на яку згідно з наказом Начальника частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України призначався на здобувач вищої освіти для проходження практики, організаторські здібності, ініціативність, вимогливість та ретельність;

рівень теоретичних знань, практичних вмій та навичок, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці;

знання техніки та технічних засобів, основ їх застосування та експлуатації;

якість проведених занять та інших заходів з особовим складом в ході переддипломної практики, якщо таке мало місце;

вміння організовувати та проводити виховну роботу;

участь в суспільному житті підрозділу (частини (групи) піротехнічних робіт);

стан дисципліни, моральні якості, відношення до роботи, та інші питання, які характеризують особисті якості здобувача вищої освіти;

висновки про якість підготовки здобувача вищої освіти до виконання обов'язків в посаді, на якій проходив переддипломну практику.

Відгук скріплюється гербовою печаткою та підписується керівником навчальної практики від підрозділу.

4. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Керівник переддипломної практики організовує приймання заліку від практикантів в останні дні проходження практики. Результати заліків повинні мати оцінку за практику, яка заносяться до характеристики здобувача вищої освіти та надсилається до ЗВО ЦЗ.

4.2. Після закінчення практики здобувачі вищої освіти у ЗВО ЦЗ звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Здобувачі вищої освіти подають такі документи:

щоденник практики;

звіт про практику;

характеристику з виставленою оцінкою від бази практики, яка відражає обсяг та якість виконання програми практики, рівень підготовки здобувача вищої освіти до виконання службових обов'язків та вміння реалізувати набуті теоретичні знання на практиці, навички практиканта складати службові документи, особисті моральні якості, дисциплінованість тощо;

документи (копії документів), наявність яких передбачена програмою практики.

Щоденник практики, звіт про практику та характеристика затверджуються керівниками відповідних структурних підрозділів ОРС ЦЗ ДСНС України. Підпис керівника структурного підрозділу засвідчується печаткою.

4.3. Для прийняття остаточного диференційного заліку з переддипломної практики у ЗВО ЦЗ призначається комісія за наказом ректора, до складу якої входять керівники практики від ЗВО ЦЗ та науково-педагогічні працівники кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки факультету цивільного захисту. До залікової відомості виставляється усереднена оцінка з характеристики, звіту та підсумків заліку. Оцінка вноситься в додаток до документу про вищу освіту.

4.4. Загальні підсумки переддипломної практики і заходи щодо її подальшого вдосконалення обговорюються в НУЦЗУ на загальному зборі кафедри піротехнічної та спеціальної підготовки.

Критерії оцінювання даного виду практики наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання переддипломної практики (за складовими)

Складові оцінювання	Бали
1. Звітні документи з практики (звіт, щоденник, інші)	до 45
2. Захист звіту	до 25
3. Відповіді на запитання	до 30
Загальна сума балів	100

Критерії оцінювання звітних документів з проходження переддипломної практики (оцінюється від 0 до 45 балів):

37-45 балів – звітні документи представлено у повному обсязі, виконані вчасно, самостійно та забезпечують повне розкриття зазначеного виду практики.

Мета чітко окреслена та досягнута. Завдання виконані у повному обсязі. Узагальнення і висновки базуються на якісно опрацьованій інформаційній базі;

28-36 балів – звітні документи виконано вчасно, теоретичні узагальнення та висновки в основному правильні, мають місце несуттєві недоліки;

19-27 балів – звітні документи виконано вчасно, теоретичні узагальнення та висновки аналітичної частини в основному правильні, проте відсутній самостійний аналіз статистичних та фактичних матеріалів, обґрунтування та визначення ефективності запропонованих рішень;

10-18 балів – звітні документи в основному розкривають сутність даного виду практики, але мають місце недоліки змістовного характеру. Пропозиції обґрунтовані не переконливо та недбало оформлені;

0-9 балів – відсутня логіка у побудові структури звітних документів практики. Відсутній взаємозв'язок теми, мети, завдань та висновків за практикою. Представлений статистичний матеріал є застарілим та оформлений з помилками.

Критерії оцінювання захисту звіту переддипломної практики (оцінюється від 0 до 25 балів):

21-25 балів – доповідь аргументована, проілюстрована якісно оформленими наочними матеріалами, свідчить про наявність власної думки здобувача щодо змісту практики, є логічною і повною;

16-20 балів – доповідь насичена інформацією, що відображає відповідні результати проходження практики;

11-15 балів – доповідь побудована на фактах, що відображають відповідні результати проходження практики, мають місце незначні недоліки;

6-10 балів – доповідь прочитана за текстом, здобувач вищої освіти не володіє окремими питаннями теми, мають місце суттєві недоліки за змістом практики;

0-5 балів – доповідь прочитана за текстом та не відображає зміст виконаної роботи.

Критерії оцінювання відповідей на питання під час захисту звіту з практики (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – усі відповіді на питання правильні, розгорнуті та добре аргументовані;

19-24 бали – відповіді на питання правильні, але не завжди повні та конкретні;

13-18 балів – не усі відповіді на питання правильні або повні;

7-12 балів – здобувач вищої освіти не володіє окремими питаннями за змістом практики, відповіді є неповними;

0-6 балів – більшість відповідей на питання невірні, здобувач вищої освіти не володіє матеріалом за змістом практики.

5. ТИПОВИЙ ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Робота для виконання	Звітний матеріал
1.	Ознайомитись з:	
1.1	функціональними обов'язками посадових осіб підрозділу (частини (групи) піротехнічних робіт) – начальника (заступника начальника) частини (групи) піротехнічних робіт ОРС ЦЗ ДСНС України;	Відмітка у щоденнику
1.2	організаційно-штатною структурою частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України в цілому та основних підрозділів;	Відмітка у щоденнику
1.3	основними виробничими та організаційними процесами частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України;	Відмітка у щоденнику
1.4	керівними матеріалами по розробці й оформленню технічної та звітної документації в частині (підрозділі) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України;	Відмітка у щоденнику
1.5	постановами, розпорядженнями, наказами, що регламентують діяльність частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України;	Відмітка у щоденнику
1.6	методичними та іншими нормативними документами щодо діяльності частини (підрозділу) ОРС ЦЗ ДСНС України, необхідними стандартами і технічними умовами.	Відмітка у щоденнику
2.	Вивчити:	
2.1	нормативно-правові документи які, регламентують порядок та правила зберігання, збереження, обліку, використання та випробування вибухових речовин та засобів підриву, організацію робіт з виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів;	Відмітка у щоденнику
2.2	вимоги відповідних нормативно-правових документів щодо кримінальної відповідальності за порушення порядку та правил зберігання, збереження, обліку, використання та випробування вибухових речовин та засобів підриву, організації робіт з виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів;	Відмітка у щоденнику

2.3	функціональні обов'язки начальника (заступника начальника) частини (групи) піротехнічних робіт, на яку призначено здобувача вищої освіти відповідно до наказу Начальника частини (підрозділу) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України;	Відмітка у щоденнику
2.4	стандартні операційні процедури, інші керівні документи, що регламентують проведення робіт з гуманітарного розмінування місцевості;	Відмітка у щоденнику
2.5	організаційно-штатну структуру частини (групи) піротехнічних робіт частини (підрозділу) ОРС ЦЗ ДСНС України та її можливості;	Відмітка у щоденнику
2.6	правила і методи організації проведення піротехнічних робіт та робіт у сфері протимінної діяльності;	Відмітка у щоденнику
2.7	технічні характеристики приладів та устаткування для проведення піротехнічних робіт;	Відмітка у щоденнику
2.8	порядок ідентифікації та класифікації боєприпасів військового призначення;	Відмітка у щоденнику
2.9	інженерні боєприпаси та гранати часів Другої Світової війни та сучасні зразки;	Відмітка у щоденнику
2.10	артилерійські боєприпаси та підричників до них часів Другої Світової війни та сучасні зразки;	Відмітка у щоденнику
2.11	авіаційні бомби та підричники до них часів Другої Світової війни та сучасні зразки;	Відмітка у щоденнику
2.12	ідентифікація інженерних боєприпасів та гранат часів Другої Світової війни та їх сучасних зразків;	Відмітка у щоденнику
2.13	ідентифікація артилерійських та мінометних боєприпасів та підричників до них часів Другої Світової війни та їх сучасних зразків;	Відмітка у щоденнику
2.14	ідентифікація авіаційних боєприпасів, керованих та некерованих ракет та підричників до них часів Другої Світової війни та їх сучасних зразків;	Відмітка у щоденнику
2.15	порядок організації та проведення вибухових робіт із застосуванням вогневого та електричного способів підриву;	Відмітка у щоденнику
2.16	заходи безпеки при виконанні підривних робіт, поводженні з вибуховими речовинами, засобами підриву та вибухонебезпечними предметами;	Відмітка у щоденнику
2.17	правила та порядок зберігання, збереження, обліку, використання та випробування вибухових речовин, засобів підриву та технічних засобів, які використовуються при знешкодженні та знищенні вибухонебезпечних предметів;	Відмітка у щоденнику

2.18	порядок знешкодження і знищення вибухонебезпечних предметів на підливних майданчиках, заходи при здійсненні контрольованого підливу зарядів вибухових речовин;	Відмітка у щоденнику
2.19	правила та порядок зберігання, збереження та обліку боєприпасів і вибухових матеріалів на складах, базах зберігання та арсеналах МО України, а також на території, підтверджено забруднених вибухонебезпечними предметами у випадках виконання дій за призначенням піротехнічних підрозділів у складі зведеного піротехнічного загону;	Відмітка у щоденнику
2.20	порядок визначення необхідної кількості вибухових речовин та засобів підливу, енергетичних ресурсів при організації та виконанні завдань за призначенням з урахуванням підвищених вимог до охорони навколишнього середовища;	Відмітка у щоденнику
2.21	довідкові дані, положення ЄСКД, ЄСТД, ДСТУ, ТУ, теоретичні положення теорії вибуху, електротехніки, технічної механіки тощо, які застосовуються при прийнятті технічних рішень щодо виконання завдань за призначенням;	Відмітка у щоденнику
3.	Прийняти рішення щодо:	
3.1.	розрахунку показників техніко-економічної ефективності технічних рішень для вирішення практичних завдань за призначенням, що здійснюються особовим складом частини (групи) піротехнічних робіт згідно індивідуального завдання;	Відмітка у щоденнику
3.2	порядку знешкодження і знищення вибухонебезпечних предметів на підливних майданчиках, заходів щодо здійснення контрольованого підливу зарядів вибухових речовин електричним та вогневим способами;	Відмітка у щоденнику
3.3	встановлення порядку виконання робіт при прийнятті технічного рішення при виконанні завдань за призначенням;	Відмітка у щоденнику
3.4	оформити звітну, технічну документацію та креслення на певне технічне рішення, згідно індивідуального завдання, що використовувалося для виконання завдань за призначенням.	Відмітка у щоденнику, копії документів
4.	Взяти участь:	

4.1	у процесі виконання завдань за призначенням, що стосуються питань ідентифікації та класифікації вибухонебезпечних предметів військового призначення, в межах функціональних обов'язків начальника (заступника начальника) частини (групи) піротехнічних робіт (без залучення до виконання завдань з підвищеною небезпекою);	Відмітка у щоденнику
4.2	у роботах, пов'язаних зі знищенням вибухонебезпечних предметів військового призначення на підривних майданчиках (без залучення до виконання завдань з підвищеною небезпекою) та здійсненні контрольованого підриву заряду вибухової речовини вогневим та електричним способом;	Відмітка у щоденнику
4.3	у відвідуванні підрозділів (якщо це можливо) з метою вивчення правил та порядку зберігання, збереження, обліку, використання та випробування вибухових речовин, засобів підриву та технічних засобів, які використовуються при знищенні вибухонебезпечних предметів та зберігаються на складах, базах та арсеналах МО України.	Відмітка у щоденнику

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України від 06.12.2018 р. №2642-VIII «Про протимінну діяльність в Україні».
2. Закон України «Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення» (ВВР, 2005, № 6, ст. 138).
3. Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів» (ВВР, 2000, № 28, ст. 222).
4. Постанова КМ України № 2294 від 11.12.1999 р. (Зі змінами згідно ПКМУ № 1402-2003-п, № 776-2005-п, № 1658-2006-п № 657-2012-п) «Про упорядкування робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів».
5. Постанова КМ України № 368-2004-п від 24.03.2004 р. «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями».
6. Постанова КМ України від 17.04.2019 р. №372 «Про затвердження Правил позначення небезпек, пов'язаних з мінами та вибухонебезпечними предметами – наслідками війни».
7. Наказ МНС України від 20.09.2010 р. №791 «Про затвердження Інструкції з організації та проведення робіт з розмінування місцевості та територій України підрозділами та спеціалізованими підприємствами ДСНС».
8. Наказ МВС України та МО України від 21.12.2022 №833/443 «Про затвердження Порядку здійснення першочергових заходів щодо знешкодження

(знищення) вибухонебезпечних предметів на території України та організації взаємодії під час їх виконання».

9. Наказ МО України, МВС України, МзПРТГОТ України від 09.01.2023 р. №9/3/5 «Про затвердження Порядку здійснення координації діяльності центру протимінної діяльності, центру гуманітарного розмінування та центру соціально-гуманітарного реагування секретаріатом Національного органу з питань протимінної діяльності».

10. Окреме доручення ДСНС України від 27.10.2021 року №В-389. «Про затвердження СОП 05.10/ДСНС. Управління інформацією щодо виконання заходів протимінної діяльності органами та підрозділами цивільного захисту»..

11. Окреме доручення ДСНС України від 25.07.2019 року №В-109. «Про затвердження СОП 07.10/ДСНС. Планування виконання органами та підрозділами цивільного захисту завдань та заходів протимінної діяльності»..

12. Окреме доручення ДСНС України від 03.06.2020 року №В-63 (зі змінами згідно: ОД Голови ДСНС від 19.04.2021 № В-108 та від 24.12.2021 № В-506). «Про затвердження СОП 08.10/ДСНС. Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту нетехнічного обстеження територій, імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами».

13. Окреме доручення ДСНС України від 19.04.2021 року №В-107. «Про затвердження СОП 08.20/ДСНС. Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту технічного обстеження територій, імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами».

14. Окреме доручення ДСНС України від 31.05.2017 року №298. «Про затвердження СОП 08.40/ДСНС. Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту маркування територій, забруднених вибухонебезпечними предметами».

15. Окреме доручення ДСНС України від 04.09.2019 року №В-127 (зі змінами згідно: ОД Голови ДСНС від 07.05.2021 № В-130 та від 10.05.2022 року №В-249). «Про затвердження СОП 09.10/ДСНС. Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту очищення (розмінування) територій, забруднених вибухонебезпечними предметами, ручним способом».

16. Окреме доручення ДСНС України від 04.03.2020 року №В-33 (зі змінами згідно: ОД Голови ДСНС від 07.05.2021 № В-130 та від 10.05.2022 року №В-249) «Про затвердження СОП 09.11/ДСНС. Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту очищення (розмінування) району ведення бойових дій».

17. Окреме доручення ДСНС України від 06.06.2023 року №В-432 «Про затвердження СОП 09.50/ДСНС. Порядок проведення органами та підрозділами цивільного захисту розмінування територій, забруднених вибухонебезпечними предметами з використанням машин механізованого розмінування».

18. Окреме доручення ДСНС України від 26.06.2019 року №375 «Про затвердження СОП 10.10-40/ДСНС. Заходи безпеки під час розмінування».

19. Окреме доручення ДСНС України від 04.01.2023 року №В-8 «Про затвердження СОП 10.40/ДСНС. Порядок організації в органах і підрозділах

цивільного захисту медичного забезпечення робіт, пов'язаних із очищенням (розмінуванням) територій забруднених вибухонебезпечними предметами».

20. Окреме доручення ДСНС України від 04.03.2020 року №В-32. «Про затвердження СОП 12.10/ДСНС. Навчання населення ризикам, пов'язаним із поводженням з вибухонебезпечними предметами».

21. Окреме доручення ДСНС України від 14.12.2021 року №В-485. «Порядок оперативного реагування органів та підрозділів цивільного захисту на повідомлення про виявлення вибухонебезпечних предметів».

22. Окреме доручення ДСНС України від 21.10.2021 року №В-383. «Тимчасовий порядок організації та ведення органами та підрозділами цивільного захисту вибухових робіт».

23. Єдині правила безпеки при підривних роботах. НПАОП 0.00-1.17-92. Х., Вид. «Форт», 2008 р. 200 с.;

Т.в.о. начальника кафедри
піротехнічної та спеціальної підготовки

(підпис)

Євген МАКАРОВ
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

« 05 » 08 2024 р.

Додаток 1
до Методичних рекомендацій
щодо проведення практики
здобувачів вищої освіти закладів
вищої освіти цивільного захисту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник _____
(найменування підрозділу)

(Підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року

МП

(повне найменування ЗВО ЦЗ)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики, підрозділ, посада, на якій проводиться практика)

здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

факультет _____

освітній рівень _____

спеціальність _____

освітня програма _____

_____ курс, навчальна група _____

Прибув у підрозділ

(повна назва підрозділу)

«_____» _____ 20__ року

М П

(підпис)

(посада, власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)

Вибув з підрозділу

(повна назва підрозділу)

«_____» _____ 20__ року

М П

(підпис)

(посада, власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)

Додаток 2

до Методичних рекомендацій
щодо проведення практики
здобувачів вищої освіти закладів
вищої освіти цивільного захисту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник _____
(найменування підрозділу)

_____ (підпис) _____ (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року

М П

Звіт

про проходження практики
здобувачем групи _____, _____-го курсу

_____ (назва ЗВО ЦЗ, підрозділ та посада, на якій проводиться практика)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

У звіті висвітлюються:

назва підрозділу, його коротка характеристика;

підсумки виконання програми практики та індивідуального завдання кафедри (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично);

висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практики; труднощі і недоліки, які були за період проходження практики, недостатність у знаннях, отриманих під час навчання;

обґрунтовані пропозиції (якщо такі є) щодо покращання організації практики;

пропозиції від керівництва підрозділу (керівника практики) щодо вдосконалення організації практики;

відмітка про виконання індивідуального плану.

(Обсяг – не менше 2 сторінок)

Склав:

Здобувач вищої освіти _____
(підпис) _____ (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року

Керівник практики _____
(підпис) _____ (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«_____» _____ 20__ року